TRIBUNAL INDUSTRJALI

DEĊIZJONI NRU: 2956

Kaz Numru : 3933/DP

Fil-kwistjoni tax-xogħol

bejn

Jennifer Tonna (281976M)

u

IDEA Advisory Ltd (C 32958)

dwar tkeċċija mill-impjieg allegata nġusta

Chairperson : Avv Doreen Parnis M.Adv., LLB., Dip. L.P.,M.A., B.A., P.G.C.E.

It-Tlieta 14 ta' Novembru, 2023

Introduzzjoni

Dan il-kaz ġie riferut lit-Tribunal Industrjali permezz ta' Rikors mill-Avv Andrew Borg Cardona għan-nom tar-rikorrenti Jennifer Tonna fir-Reġistru tal-Qrati Superjuri nhar -il-11 ta' Jannar 2021, fejn iddikjara illi t-tkeċċija minn mas-soċjeta' ntimata ma' saritx għal raġuni ġusta u suffiċjenti.

It-Tribunal ħa konjizzjoni tad-dikjarazzjonijiet tal-kaz kif prezentati mill-partijiet, fejn sema' x-xhieda mressqa minn naħat involuti, evalwa l-provi u d-dokumenti kollha kif esebiti, kif ukoll ħa 'in konsiderazzjoni' l-argumenti kif ipprezentati fit-trattazjonijiet ta' l-avukati difensuri.

Rapprezentanza

Jennifer Tonna li minn issa l-quddiem ser tissejjaħ ir-rikorrenti, kienet rapprezentata mill-Avv Andrew Borg Cardona u l-Avv Eve Borg Costanzi.

IDEA Advisory Ltd li minn issa l-quddiem ser tissejjaħ is-Soċjeta' ntimata kienet rapprezentata mill-Avv Christine Calleja.

Fatti fil-qosor tal-kaz

Ir-rikorrenti kienet taħdem bħala part-timer fit-18 ta' Ottubru 2018 u wara bħala full timer biex tieħu ħsieb l-istrateġija tal-*marketing* tal-kumpanija. Hija qalet li matul ix-xhur ir-rwoli tagħha bdew jizdiedu flimkien mal-ammont ta' xogħol u kellha tqatta' siegħat twal ta' xogħol li ma kienx qed jiġi rifless fil-paga. Ir-rikorrenti tgħid li bdiet tiġbed l-attenzjoni tal-prinċipal u dan minn naħa tiegħu daqqa jgħidilha li se jnaqqsilha x-xogħol u daqqa li se jzida fil-paga u x-xhur komplew għaddejjin. Hija tgħid ukoll li f'Lulju tas-sena 2020 t-tensjoni zdiedet u kkomunikat b'email li mhux se taċċetta aktar xogħol li ma jkollux x'jaqsam mal-*marketing* u *sales*. Huma ftehemu li r-responsabbilitajiet jidħlu fis-seħħ mal-iffirmar tal-kuntratt u r-revizjoni tal-paga tibda mill-1 ta' Jannar. Hija tgħid li l-irwoli baqgħu ma kienux ċari u reġgħet zdiedet it-tensjoni u l-inċertezza. Fit-22 ta' Settembru kellha laqgħa mal-prinċipal u s-sinjura tiegħu fejn ġiet infurmata li ma kienux se jzommuha aktar u li se tinagħta s-somma ta' elf wro (€1000) u dak kollu dovut bil-liġi u ittra ta' riferenza pozittiva. Hija tgħid li wara xi ġranet intqal lilha wkoll mill-prinċipal li kellu bazi fuq xhiex ikeċċiha izda hi ma kinitx taf x'inhi din il-bazi għax ma ntqalitx lilha. Wara li hija stess bagħtet ittra b'avukat, biex il-kwistjoni tirrizolva barra mill-qorti, din ma ġietx milqugħa u rċeviet risposta b'għadd ta' akkuzi barra mill-kuntest li saru fih.

Fir-risposta tagħha s-soċjeta' qalet li kellha raġunijiet validi għaliex itterminat l-impjieg tar-rikorrenti fid-29 ta' Settembru 2020. Is-soċjeta' tghid ukoll illi b'ittra ir-rikorrenti wieġbet għall-akkuzi u marret oltre' meta ddikjarat illi il-pozizzjoni tagħha ma baqgħetx aktar tenibbli u ma kinitx qed tħossha komda taħdem mas-soċjeta' esponenti u li se tirrezenja u tfittex lis-soċjeta' għall-*constructive dismissal*. Dan ġie kkunsidrat bħala rikatt mis-soċjeta' u ma kienx aċċettabli.

Ġabra fil-qosor tax-xhieda

Silvio De Bono fil-kapaċita' ta' Managing Director mas-soċjeta ntimata qal li s-soċjeta' hija parti minn grupp zgħir ta' kumpaniji li toffri konsulenza maniġerjali. Huwa qal li kien kuntent ħafna b'xogħolha u maz-zmien uriet ix-xewqa li tagħmel xogħol relatat mar-reġistrazzjoni tal-istudenti u xogħol amministrattiv ieħor u kien hawn li bdew il-problemi. Huwa qal ukoll li meta ddiskuta magħha dwar revizjoni ta' paga u responsabilitajiet, minkejja li l-prassi kienet li z-zidied fil-pagi jsiru f'Jannar ir-rikorrenti riedet iz-zieda imminenti. Huwa qal ukoll li kien hemm diversi nuqqasijiet fix-xogħol tagħha li kellha tagħmlu u ma għamlithomx u meta staqsa qaltlu li kienet fuq strajk. Ix-xogħol li naqset milli tagħmel kien *invoicing* tal-istudenti, ma ħarġitx irċevuti lill-istudenti, ma rreġistratx studenti fid-*database*, u wkoll ma tatx dokumentazzjoni kif kienet mitluba minnu stess. Huwa semma wkoll inċident fejn fetħet *account* ma' *Linkedin* f'isimha bil-finananzi tal-kumpanija. Qal ukoll li approvat boroz ta' studji sħaħ minagħajr il-kunsens tiegħu, meta huwa ta kunsens għal parti minnu u mhux totali.

F'seduta oħra x-xhud qal li bħala ezempji ta' insabbordinazzjoni hemm : waħda meta r-rikorrenti naqset milli tesegwixxi ordni li ta x-xhud stess biex tipparteċipa f're-engineering ta' waħda mill-kumpaniji, u rrifjutat; ezempju ieħor meta ma tatux *marketing plan* u meta ma riditx taġġorna r-*records* ta' min ħallas jew ma ħallasx. Ezempju ieħor huwa n-negligenza fejn jidħol *marketing* bħal *Facebook* u *Linkedin*.Ix-xhud qal ukoll li wara ċ-*charge letter* u wara li r-rikorrenti bagħtet email b'risposta għaliha, x-xhud qal li kienu reġgħu ltaqgħu u xorta ma ftehmux u qallha li r-relazzjoni lavorattiva għandha tispiċċa. Qal ukoll li meta nqala' l-argument fuq il-paga kien qallha li se jzidha meta jzid lil kulħadd f'Jannar u kellha ittra bid-doveri tagħha u staqsiha jekk taqbilx magħhom jew le, imma ppretenda li jaqblu bejniethom mhux kif trid hi biss. Ix-xhud irrefera għall-ittra tat-28 ta' Settembru 2020 li fiha r-rikorrenti rrikattatu.

F'seduta oħra in-kontro-ezami x-xhud ikkonferma li x-xogħol tar-rikorrent kien ta' *Marketing consultant*, li qablu li minkejja kien hemm tibdil fir-rwol, xorta zammew l-istess titlu. Huwa qal li ma kienx purament *marketing* izda *advertising*, ir-rikorrent kenet bdiet part time u mbagħad ġiet full time. Ix-xhud qal li kien zmen il-covid u nehdew programmi ġodda li saru popolari u fl-ewwel xhur tal-Covid, kellu nfluss partikolari u kulħadd baqa' bl-istess paga. Ix-xhud ikkonferma li qabbdu kumpanija oħra biex tieħu ħsieb l-*advetising*

Imma ma kienx sodisfatt bix-xogħol tagħhom. Huwa qal li għall-bidu kien kuntent ħafna bir-rikorrenti u l-*performance bonus* sakemm l-affarijiet kienu sew, dejjem ħaditu.Huwa qal ma ħaditux lejn l-aħħar meta ġiet itterminata. Ix-xhud ikkonferma li r-rikorrenti kellha impjieg li kien jikkonsisti f'numru ta' *tasks* differenti. Ix-xhud qal li mhux kwistjoni ta' *Google sheets* izda kien jippretendi li meta jqabbad Manager biex jassumi responsabbilita' li toħroġ *invoices* li kienu jiddependu minn katina ta' affarijiet, tagħmel dan. Huwa ikkonferma li kien hemm diversi *tasks* li ma sarux. Ix-xhud qal li huma kienu qablu, fuq talba tar-rikorrenti stess li tibda tagħmel l-*invoices* hi għax rat li hu (x-xhud) kien qed jagħmel mitt ħaġa oħra. Qal ukoll li z-zieda li kellha tieħu ftehmu fuqha sew verbalment u sew bil-kitba. L-offerta saritilha fil-25 ta' Awwissu 2020 u ġie offrut lilha l-post ta' *Marketing and Sales Manager* li kellu jkun b'salarju ta' disa' u tletin elf ewro (€39,000), *disturbance* ta' elfejn u erba' mitt ewro (€2,400), trasport għal elfejn u erba' mitt ewro (€2,400) u zieda oħra ta' elf u mitejn ewro(€1,200) u b'kollox is-somma titla' ghal sitta u erbin elf u ħames mitt ewro (€46, 500).
F'seduta oħra in-kontro-ezami x-xhud qal li l-istanzi ta' insabbordinazzjoni esperjenzahom hu personalment u jidher li dan beda meta hu ma baqax idaħħalha f'ċerti affarijiet a favur tagħha biex inaqqsilha x-xogħol. Huwa qal li meta kienu ftit ma kienx izomm lista ta' attendenza u kien flessibbli, kien jalloka għal madwar siegħa jew siegħa u nofs x'ħin jidħlu jew ma jidhlux xogħol. Meta ssuġerixxa li tinzamm l-attendenza, sab oġġezzjoni mir-rikorrenti. Huwa qal li r-rikorrenti bdiet tilmenta fuq kollox anke jekk *photocopier* tmurx minn rokna għal oħra. Huwa qal li qatt ma taha twissija formali għax ma kinitx il-prassi f'organizazzjoni zgħira. Illum jgħid seta' għamilha bil-miktub, izda għamilhom verbalment. Dak iz-zmien kienu għaxar minn nies, illum li qegħdin erbgħin *full-timer* u *part-timers* u mal-mija u ħamsin *lecturer*, ovvjament m'għadux imexxi bl-istess mod. Huwa kkonferma wkoll li Clifford Spiteri li kien jirrispondi lir-rikorrenti, ġie mġiegħel minnha biex ma' jagħmilx li jgħidlu u hu dan jafu fiċ-ċert għax qaltlu r-rikorrenti stess. Huwa qal li qaltlu li sakemm itiha z-zieda hija se tkun taħt strajk. Ix-xhud qal li r- rikorrenti ma aċċettatx li l-affarijiet jinbidlu u ma jibqgħux kif ridithom hi avolja l-kumpanija bdiet tespandi, bdew proċeduri ġodda u metodi ġodda. Tant beda jiddejjaq bl-attitudni tagħha li hu stess beda jmur imdejjaq fuq il-post tax-xogħol tiegħu stess.

Huwa kkonferma li fost it-*tasks* li baqgħet ma tridx tagħmel kien hemm : *book keeping, marketing plan,* spiza ta' *advertising*, korrispondenza ma' *Linkedin,* korrispondenza ma' *Facebook*, korrispndenza mal-istudenti, korrispondenza mal-MTA.

Dawn qatt ma ġew aġġornata. Huwa qal li la bdew jikbru ma setax jibqa' jiddependi fuq persuna waħda, izda, qal beda jsib rezistenza għax riedet tibqa' tagħmilhom hi.

Anne Bharwani bħala *Training and Business Development Manager* li kienet ukoll kollega tar-rikorrenti. Ix-xhud qalet li suppost kellhom jikkollaboraw flimkien izda r-rikorrenti ma kienitx taħdem ġo tim. Hija qalet li għamlet minn kollox biex tinvolviha, izda din ma riditx taqsam magħha informazzjoni. Hija qalet li f'xogħlha suppost ġiet iggwidata mir-rikorrenti u din naqset li tagħmel dan. Ix-xhud qalet ukoll li xogħlha kien aktar fuq barra milli fl-uffiċċju, izda minħabba l-Covid dan kellu jinbidel u bdiet tqatta' tmien siegħat fl-uffiċċju. Hija qalet li tat ir-rezenja tagħha għax ma setgħetx tistaporti lir-rikorrenti fl-uffiċċju u l-attitudni negattiva tagħha.

Sandy Beiruty Suleiman bħala *senior consultant* mas-soċjeta' qalet li f'Awwissu 2020 ġew imqabbda biex jirrevedu l-operat. Hija qalet li kellha tkellem lil kulħadd inkluz lir-rikorrenti biex tiġbor l-informazzjoni u tispjegalhom. Hija qalet li kulħadd aċċetta minbarra r-rikorrenti.

Alexei De Bono bħala direttur ta' *IDEA Intelligence* qal li kulħadd kellu *laptop* tiegħu u kienu trasferixxew kollox fi *cloud* bħal *sharepoint*. Huwa qal li kien ipporjbit li tuza *accounts* personali u dan għax jekk ezempju jitilef xi *file*, ikun jista' jiġi rikoverat. Jekk jintuza *account* personali ma jkunx hemm aċċess għalihom ħlief mill-persuna li tikkreah Ix-xhud qal li kulħadd obda minbarra r-rikorrenti li sar jaf li kellha *Linkedin* u *account* ta' kumpanija b'*account* personali. Meta nduna, huwa qal li ġibdilha l-attenzjoni izda hi baqgħet tuza tagħha. Huwa qal li l-*Microsoft programes* li juzaw huma, huma addattati biex juzawhom il-ħaddiema tas-soċjeta' biss. L-*IT* u l-*matketing* kien ikkontrolloat mir-rikorrenti biss. Il-periklu, zied jgħid ix-xhud, hu li sal-lum ir-rikorrenti minkejja li m'għadhiex taħdem magħhom, għandha kontroll fuq dawn l-*accounts* tas-soċjeta'. Huwa spjega li l-anqas hu bħala direttur ma jista' jgħid lil Google biex jirrevoka dan l-aċċess għax hu mhux amministratur tal-*account* personali li bih operat ir-rikorrenti.

Minkejja li m'għadhiex magħhom, ix-xhud qal li s-sistemi tal-kumpanija jridu jibqgħu għaddejjin bħal *Linkedin*, *Facebook* u records interni tal-istudenti. Huwa qal ezempju *Linkedin* huwa s-*social network* li jirriklamaw fuqu.

Ix-xhud qal li beda jirċievi biex iħallas lil Linkden kull tliet ijiem madwar mitt ewro (€100) mingħajr ma kien ikun irreklama f'dak il-perjodu u l-anqas ma kien ikun u saru ebda posts. Dan seħħ wara li r-rikorrenti telqet minn mas-soċjeta'.

Huwa qal li biex jaqbad art x'kien qed jiġri kellu jċempel l-Amerka u l-Ingilterra u għaddew ġimgħat biex ikkonvinċihom min hu u li jirrapprezenta s-soċjeta'. Minħabba li hu mhuwiex l-amministratur li qed joħroġ il-flus, m'għandux saħħa jwaqqfu jew joperah għax għadu f'isem u mħaddem mir-rikorrenti. L-anqas mal-bank ma seta' jiċċara din u kellu jibgħat mas-sittin *invoice* u kopji ta' dokumenti biex jipprova li qed jgħid. Huwa qal li xorta ma setgħux ituh aċċess izda li għamlu qaċċtulu l-*business asset*, il-paġni ta' *Linkedin* tal-kumpanija minn ma' l-*account* tar-riklamar. Fetħulu wieħed ġdid u hu jista' jikkontrolla dak. Izda, qal -ix-xhud, l-antik bl-*invoices* l-antiki u kull kuntratt li kien iffirmat ma' jistax ikun jaf x'inhu u l-anqas immissu. L-istess ħaġa ġara ma' *Facebook* għax dan igiegħlek tuza l-account tax-xogħol *Facebook Business Manager* fejn jidħlu d-dettalji. Ix-xhud qal li l-*business assets* tas-soċjeta' kellhom paġna ġo *Facebook* li kienu marbutin mal-*billing account* li huwa operat bil-*card* tal-kumpanija. L-amministratur tal-*billing account* kienet ir-rikorrenti li uzat l-*account* personali tagħha biex tagħmel dan. Kellu jagħmel l-istess proċedura ta' *invoices* jiġifieri jqabbilhom mal-*card* biex jikkonvinċihom min hu. Meta kien għaddej dan il-proċess, l-amministratur ta' *Facebook* infurmah li hemm *business asset* ieħor li hu ma għandux aċċess għalih, li x-xhud innifsu ma kienx jaf bih. Kienet *business asset* oħra b'isem differenti li b'xi mod kienet marbuta mal-card tas-socjeta'. Din il-kumpanija li sar jaf biha ma għandha xejn x'taqsam magħhom, u hija kompletament differenti.

Għad-domanda tat-Tribunal x-xhud qal li dan kollu skoprewh wara li r-rikorrenti kienet ġiet itterminata. Qal ukoll li hu kien iħallas izda, l-amministartur tal-*account* kienet ir-rikorrenti. Ix-xhud semma' wkoll it-tielet pjattaforma, *Canva*, li l-istess ikollu jibqa' joħroġ flus li ma jistax iwaqqaf qabel jgħaddu ġimghat sakemm jikkonvinċihom u jipproduċi l-evidenza kollha li hu jirrapprezenta s-soċjeta'.

Jennifer Tonna b'affidait qalet li ilha taħdem mas-soċjeta' ntimata sa minn Ottubru 2018, l-ewwel fuq bazi part time bħala *Marketing Consultant*. Ix-xhud qalet li bdiet tipprova tiskopri s-sistemi li kienu jintuzaw u d-*data* li kellhom tal-istudenti li kienu madwar sittin (60). Kien hemm ukoll ezistenti il-paġni fuq *Facebook* u *Likedin* u s-soċjeta' ziedet lix-xhud bħala amministratur tal-*accounts*.

Hija qalet li bdiet tipprova tibni sistema ta' kif tinzamm l-informazzjoni b'mod strutturat u bniet *google sheets* li kienet tippermetti li jzommu dawn id-dettalji biex jagħmlu follow-ups. Ix-xhud qalet li *google sheets* kellhom aċċess għalihom diversi nies inkluz Dr. De Bono.

Hija qalet li Dr. De Bono talabha tagħmel xi reklami, li għalkemm ma kinitx disinjatur, kellha *free account* ma' Canva u bdiet tesperimenta. Ir-rispons għal dan kien tajjeb. Ix-xhud kompliet tgħid li bdiet tagħmel laqgħat mal-istudenti prospettivi u bdiet taħdem aktar minn għoxrin (20) siegħa fil-ġimgħa, tant li ingħalqet klassi fil-*management course* u oħra fil-governanza livell 7 u klassi f'livell 5. Hija qalet li beda jgħaddi z-zmien u wasal iz-zmien li jinħargu l-*invoices* tal-korsijiet. Bdiet issir diffiċli li jinzamm amment ta' *invoices* u minħabba l-impenji li kellu Dr. De Bono offriet li tibni *google sheet* oħra u Dr. DeBono ken joħroġ l-*invoices* b'aċċess għal din il-*google sheet*. Ix-xhud qalet li bdiet tieħu ħsieb li zzomm kuntatt mal-*Malta Enterprise* li kienet toffri skemi ta' *sponsorship*. Hija qalet li x-xogħol zdied sew u l-*peformance bonus* dejjem ħaditu sħiħ. Ix-xhud tgħid li Dr. De Bono kien qed jabbuza mill-fatt li kienet tagħmel iktar xogħol milli kienet imħallsa għalih.

Ix-xhud qalet li waslet il-covid u kien hemm allura skema tal-MTA li offriet korsijiet b'xejn lill-persuni li jaħdmu fis-settur tat-turizmu. Dan it-*tender* kompla zied ix-xogħol. Ix-xhud qalet li kien hawn li tablet lil Dr.De Bono biex jirrevedu l-kuntratt. Hija offrietlu zewg alternattivi- li tiffoka biss fuq *marketing* kif kien l-arranġament inizzjali, jew isaħħu it-tim, izzomm ir-responsabbilita', imma tizdied il-paga wkoll izda fl-ebda ħin ma rreferiet għall-ammont ta' kumpens. Hija qalet li fil-ġimghat ta' wara komplew jitkellmu fuq din il-proposta imma xejn ma kien ikun konkret. Ix-xhud qalet li bagħtet email fejn qaltlu li jekk sa l-aħħar ta' Lulju tkun għadha ma ttiħditx direzzjoni, hija ma kinitx se tibqa' tagħmel xogħol li mhux relatat ma' *marketing* u se timxi skond il-ftehim li kellha meta bdiet. Filfatt ma nbidel xejn fl-aħħar ta' Lulju. Wara x-*shutdown*, Dr. De Bono bagħtilha email bid-dettalji ta' kuntratt ġdid. Ix-xhud qalet li din l-email offriet pozizzjoni ta' *sales and marketing manager*, b'zieda fil-paga ta' madwar elfen ewro (€2000) fis-sena u zieda fil-bonus.

Ix-xhud irringrazzjatu tal-offerta u staqsietu biex iqassam il-bonus mal-paga, biex b'hekk iz-zieda fil-paga tkun aktar tanġibbli. Ix-xhud qalet li qatt ma tkellmu aktar fuq dan u qallha li qed jerga' jevalwa l-affarijiet.

Hija qalet li ftit wara talabha jiltaqgħu u f'din il-laqgħa qallha li peress li t-tensjoni bejniethom zdiedet, talabha tirrezenja. Hija qalet li talbitu ftit ħin biex taħsibha.

Ftehmu biex jiltaqgħu dak inhar stress wara nofs in-nhar. Fuq parir tal-avukat tagħha hija talbet ftit aktar ġranet biex tara d-drittjiet tagħha, liema risposta ma tteħditx tajjeb minn Dr. De Bono. Hija qalet li kien hawn li talabha l-*passwords* imma hija qaltlu li għal raġunijiet ta' sigurta' ma tafhomx bl-amment izda kellha kollox fil-*laptop* tax-xogħol. Hija qalet li dak il-ħin stress urietu li neħħiet l-aċċess li kellha għall-paġni ta' *Facebook* u *Linkedin* u neħħiet l-*app* li kienet ittiha l-aċċess biex tara l-emails.

Ix-xhud qalet li kienet taħdem fuq zewg *google sheets* differenti u dawn kellhom aċċess għalihom kull min kellu bzonn u wkoll spjegat lil Dr. De Bono kif kien l-aħjar mod biex jinħargu l-*invoices* billi jiġi kollox impoġġi fuq il-programm *Sage*. Jiha qalet li x-*sheet* ma kienitx mibnija biex tagħmel rikonċiljazzjoni ma' *accounts* għax dan seta' jsir biss mis-sinjura De Bono li kellha aċċess għal kontijiet u l-pagamenti li kienet tirċievi. Ix-xhud qalet li hija kienet toħroġ l-*invoices* biex tgħin lis-sinjura De Bono. Hija qalet li meta l-istudenti bdew jizdiedu daħal jaħdem magħhom it-tifel ta' Dr. De Bono, Alexei De Bono u beda jipprova jibni sistema biex jindirizza l-ħtieġa ta' *data base* u sakemm spiċċat mill-impjieg, din is-sistema kienet għadha qed tinbena.

Hija qalet li meta ġiet mitluba tirrezenja ma fetħet l-ebda waħda minn dawn ix-*sheets* anzi l-avukat tagħha bagħat ittra lil Dr. De Bono biex jinnotifikah biex tiġi maqluba d-*data* fuq sistemi oħra. Hija qalet li ma kien hemm l-ebda *software* tal-kumpanija li hija setgħet tuza.

Rigward *Canva* qalet li din ukoll kienet inizjattiva tagħha biex tagħti xogħol aħjar minkejja li mhix dizinjatur izda Dr. De Bono talabha b'mod dirett biex toħloq *artwork* u *posts* li kienu qed ikunu aktar effettivi milli kienet tagħmel l-aġenzija tal-*marketing*. Hija qalet li għal dan kienet tuza il-*Canva* tagħha. Qalet ukoll li fetħet kont u kkonnetjat ma' *Facebook* u allura fetħet kont b'xejn. Wara ftit, ix-xhud irrealizzat li din is-sistema toffri aktar *features* u ritratti li setgħu jgħinuhom u kien hemm offerta għal perjodu ta' prova b'xejn. Meta rat id-differenza fir-rizultat urietha li Dr De Bono u hu qallha biex jagħmluha u s-sinjura De Bono tatha d-dettalji tal-*credit card*.

Hija qalet li l-kollega tagħha Clifford ukoll kellu aċċess għal dak kollu li kienet qed tikkrea fuq il-kont tagħha. Ix-xhud qalet li ppostjat fuq il-*media* soċjali jew uzatu għall-

fini tal-grupp skond il-bzonn u meta ma baqgħetx taħdem mas-socjeta' ntimata hija qatt ma reġgħet fetħet l-*account* li kienet tuza għax-xogħol.

Rigward il-kont tal-*Linkedin*, ix-xhud insistiet li kull meta għamlu posts sponsorjati fuq reklutaġġ jew *martketing*, dan dejjem sar b'awtorizazzjoni ta' Dr. De Bono, tant li l-kont tal-*credit card* kienet tirċevieh is-Sinjura De Bono kull xahar. Ix-xhud qalet li ssibha diffiċli tifhem kif damu daqshemm biex skoprew b'din in-nefqa meta l-*credit card* kellha *two-key verifications* u l-SMS kienet tirċevih is-Sinjura De Bono u għalhekk ma tifhimx kif ma tawhiex telefonata jew staqsewha x'ġara, jew ikkuntattjawha b'avukat kif għamlet hi biex avzathom fuq ix-*sheets.* Ix-xhud qalet li lanqas ma tifhem għala ma mblukkawx il-*credit card*.

In Kontro-ezami ix-xhud ikkonfermat li r-relazzjoni mas-soċjeta' kienet tajba ħafna u bdew jiddiskutu b'mod kostruttiv u kien hemm fiduċja reċiproka speċjalment meta l-kumpanija kienet għadha qed tibda. Minn mija u ħamsin fil-bidu, zdiedu għal madwar sitt mija. Ix-xhud qalet li li kienet hi stess qed tikkrea sistema li tissapportja din iz-zieda ta' student u hi stess kellha ssostni s-istema la kienet ħolqitha hi. Hija qalet li bdiet tħoss li qed jgħaddiha biz-zmen Dr De Bono meta bdew jinnegozjaw ftehim ġdid dwar il-paga u l-kundizzjonijiet tagħha. Hija qalet li suppost kellha tkun qed tagħmel xogħol ta' *marketing* u allura ma kellhix għalfejn tagħmel ukoll xogħol ta' reġistratur. Ix-xhud qalet li mbagħad minkejja li kienet tkun fdata tagħmel xi xogħol minn Dr De bono u mbagħad hija tiddelega lil Anne Bharwani, din ta' l-aħħar terġa' tmur tiftiehem ma' Dr. De Bono u spiċċaw trijangolu. Hija kkonfermat li ma talbitx zieda izda revizjoni tax-xogħol li beda jizdidilha. Hija qalet li t-talbiet tagħha kienu ċari, jew terġa' tiffoka biss fuq *marketing* kif kienet fil-bidu , jew jekk tieħu ħsieb l-operat kollu jiġi rivedut il-kuntratt tax-xogħol b'revizjoni tas-salarju u hawn ma talblet l-ebda ammont speċifiku. Hija kkonfermat li qalet lil Dr De Bono li jekk sa l-aħħar ta' Lulju l-kuntratt ma jiġix rivedut, hija kienet se terġa tibda tagħmel biss *marketing.* Hja qalet li staqsiet lil Dr. De Bono, jekk il-kuntratt hux se jiġi rivedut u f'dan in-nuqqas ġibditlu l-attenzjoni dwar min issa se jkun qed jieħu ħsieb il-paġni ta' *Facebook*, l-*accouts* u min se jkun qed joħroġ l-*invoices*.

Sadanittant daħlu lura mix-*shut down* u qallha li se jieħu over hu għax ma kinitx xi ħaġa ta' barra minn hawn. Hija kkonfermat ukoll li l-proposta li ġiet wara mingħand Dr De Bono kienet tinkludi zieda ta' elfejn ewro (€2000) zieda fil-bonus li hjia xtaqet li minflok tieħdu fl-aħħar tas-sena, xtaqet li jinqasam menswalment mas-salarji ta' matul is-sena u Dr De Bono minn naħa tiegħu ma qalx le, izda qallha li se jerġa' jkellimha.

Ix-xhud qalet li għall-akkuza li ma kinitx qed tagħti rendikont tal-*markting* kif kien mistenni minnha, hija qalet li dawn kienu aspetti li kienu jiġu diskussi informalment, u tant kien hemm affarijiet għaddejin li kienu għadhom qed jibnuh. Ix-xhud qalet ukoll li ma kellhix *credit card* tal-kumpanija liema *card* kellha *two-factor identification* u kull darba li jsir pagament is-Sinjura De Bono kienet tirċievi code li kienet tgħaddiha jew lix-xhud stess jew lill-kollegi oħra. Hija qalet li biex tibbenefika minn *social media, facebook, linkedin* kellha ddaħħal id-dettalji tal-*credit card*. Dawn i-dettalji, qalet ix-xhud, kienu fis-sistema. Hija qalet li meta kienet tgħidilha biex tmexxi, hekk kienet tagħmel. Ix-xhud qalet li l-*invoices* kienu jkunu fuq l-*excel sheet* u l-*excel sheets* kienu mizmuma fil-computer. Hija qalet li meta bdew jizdiedu l-istudenti bdiet tagħmel l-*invoices* hi għax qabel fil-bidu kien jagħmilhom

Dr De Bono. Hija qalet li meta zdied ħafna ġibdet l-attenzjoni tas-sur De Bono li ma setgħux jibqgħu jagħtu l-korsijiet u ma jitħallsux għax *invoices* ma kienux qed joħorġu. Hija kkonfermat li Dr. De Bono mhux l-ewwel darba li uza l-email tagħha privat biex jikkuntattjaha fuq xogħol, u kienet xi ħaġa magħrufa li hija bniet il-*google sheet* fuq il-*gmail* tagħha privat u mhux tal-kumpanija.

Għal mistoqsija tar-ri-ezami x-xhud qalet li mill-*google sheet* jekk xi ħadd iħassar jew jemenda xi informazzjoni, kulħadd seta' jkun jaf. U kien hemm trasparenza ta' x'ġara u ma ġarax. Hija qalet li din kienet bħala bazi biex tinbena *data base* għax ma kinitx tezisti sa dak inhar. HIja qalet ukoll li ma rrifjutatx il-kuntratt il-ġdid, izda baqa' fil-fazi ta' diskussjoni imma s-Sur De Bono ma ġiex lura b'risposti.

Sintesi tat-trattazzjoni tal-kaz

Dr Christine Calleja għan-nom tas-Soċjeta' ntimata qalet li dan kaz fejn it-tkeċċija ma kinitx inġusta fejn l-istorja bdiet dwar raġunijiet ta' *performance* pero' mbagħad eskalat għall-kaz ta' insabbordinazzjoni. Dr Calleja rreferiet għax-xhieda
tas-Sur De Bono fejn hu stess qal li kien kuntent ħafna bir-rikorrenti fil-bidu. Ma kellu l-ebda ntenzjoni u l-anqas x'jottjeni billi jitterminha Dr Calleja qalet li x-xhud kienet taħdem sew izda mbagħad għal xi raġuni nqala' dizgwid, kif jidher mill-istess xhieda, hemm elenku ta' problema, hekk kif hemm ukoll fiċ-*charge letter*.
Dr Calleja semmiet kif ir-rikorrenti ma kinitx qed tieħu ħsieb ċertu affarijiet; ma bdietx tagħti rendikont ta' dak li kienet qed tagħmel u wkoll kien hemm problemi ma' kollegi oħra tar-rikorrenti. Dr Calleja rreferiet ukoll għax-xhieda ta' Ann Bharwani fejn ix-xhud qalet li r-rikorrenti ma kinitx qed tikkopera, u allura ma setgħux jaħdmu bħala tim u

ssemmiet ukoll email li kellha ton kattiv li x-xhud irċeviet mingħand ir-rikorrenti. Dr Calleja qalet li din ix-xhud ma kinitx taqa' taħt ir-rkorrenti, u allura wieħed jista' jimmaġina kif kienet titratta lil ta' taħtha. Dr Calleja rreferiet ukoll għax xhieda ta' Sandy Beirut Suleiman fejn din kienet imqabbda mis-soċjeta' biex tiġbor ftit xi rwol kienu qed jagħmlu l-impjegati. Dr Calleja rreferiet għall-fatt li s-soċjeta' kienet kumpanija zgħira u mbagħad bdiet tespandi, u allura nħass il-ħtiega li jiġu determinati l-irwoli tal-imjegati li kienu qed jizdiedu. Dr Calleja semmiet kif ix-xhud qalet li r-rikorrenti ma riditx tipparteċipa. Hija qalet li din ma kinitx għazla jekk wieħed jipparteċipax u li z-zewg xhieda rreferew għall-kwistjoni bħala waħda ta' attitudni mhux *performance.* Dr Calleja rreferiet ukoll għax-xhieda ta' Alexei De Bono fejn ħareġ kif ir-rikorrenti kienet tuza l-email tagħha minflok dak tal-kumanija biex taċċessa u biex tiddilja fuq dawn l-*accouts* u ħolqot problemi lis-soċjeta' speċjalment meta telqet għax is-soċjeta' l-anqas biss setgħet taċċessa l-*accounts* tagħha. Dr Calleja qalet li nħolqot konfuzjoni wkoll għax bdew isiru xi pagamenti fosthom ll-*Linkedin* li ħadd ma kien jaf dwarhom u ma kinux jafu għal xhix qed iħallsu. Dr Calleja qalet li allura apparti l-attitudni kien hemm anke issues ta' traskuraġni u staqsiet jekk forsi dan kienx rizultat ta' kunfidenza zejda, jew forsi s-Sur De Bono fdaha z-zejjed u r-rikorrenti abbuzat mill-ġenerozita' tiegħu. Dr Calleja qalet li min iħaddem spiss ikun ikkritikat kif jitratta kazi ta' insabbordinazzjoni, bħal meta wieħed jaqbad u jkeċċi mingħajr ma wieħed isegwi proċedura tajba. Dr Calleja qalet li s-Sur De Bono minflok keċċiha meta beda jara dawn l-affarijiet, meta ra l-problemi mar ikellimha u r-rikorrenti qaltlu li qegħda fuq strajk. Dr Calleja qalet li anke kienu bdew diskussjnijiet dwar zieda fil-paga. Dr Calleja qalet li r-rikorrenti riedet iz-zieda inkella mhux se tagħmel ċertu dmirjiet iktar u ddeċidiet li tmur fuq strajk. Dr Calleja qalet li fil-proċess dixxiplinarju, inħarġet iċ-*charge letter*, f'liema stadju wieħed jista' ma jweġibx u jirrezenja, izda rrikorrenti wieġbet li jekk hija ma titkeċċhiex xorta se titlaq u tiftaħ kaz ta' *constructive dismissal*. Dr Calleja qalet x'għazla oħra kellu s-Sur De Bono rinfaċċjat b'din it-tweġiba arroganti, kaz klassiku ta' insabordinazzjoni. Dr Calleja rreferiet ghad-Deċizjoni 3066KBC fl-ismjiet *Eileen Leone Ganado u Link School of Languages* fejn it-Tribunal qal li l-mod kif aġixxiet r-rikorrenti rinfaċċjata minn rikjesta leċita tas-superjur tagħha kien inaċċettabbli u dan kien propju kaz li jikkostitwixxi *gross insubbordination*.

B'referenza għall-*account* li fetħet ir-rikorrenti ma' *Linkedin* u dak kollu li s-soċjeta' saret konxja minnhom wara t-terminazzjoni tar-rikorrenti, Dr Calleja qalet li l-Qorti tal-Appell fis-sentenzi fl-ismijiet *James Buhagiar vs Jani Ltd* tas-26 ta' Jannar 2018,

qalet li jekk ikun hemm fatti li jirrizultaw wara t-tkeċċija anki quddiem il-Qorti tal-Appell li minnhom jirrizulta li l-imjegat ma ħaqqux kumpens, m'għandux jiġi kkumpensat. Dr Calleja qalet li s-soċjeta' tat lir-rikorrenti tirrimedja s-sitwazzjoni, tatha ċans tispjega l-pozizzjoni tagħha u kien hemm zmien meta s-Sur De Bono pprova jikkuntentaha u jzidilha l-paga u kien hemm ukoll negozzjati għaddejin u jidher biċ-ċar li r-rikorrenti ma riditx tikkopera.

Dr Calleja b'reazzjoni għall-punt li tqajjem mill-parti l-oħra għall-fatt li zewg xhieda tressqu u mhux aktar minn naħa tas-soċjeta', qalet li r-rikorrenti ma tellgħet l-ebda xhiedha u t-tnejn li ttellgħu ma jiffurmawx parti mis-soċjeta'.

Dr. Matthew Cutajar għan-nom tar-rikorrenti, qal li l-fattwalitajiet li rreferiet għalihom il-kollega tiegħu, r-rikorrenti indirizzathom pjuttost b'mod sistematiku, wieħed wieħed. Dr Cutajar aċċenna għall-fatt li minkejja hemm diversi mjegati, xhieda ttellgħu tnejn biss. Huwa qal li minkejja ingħatat l-impressjoni li mar-rikorrenti kien hemm min ma setax jaħdem, x-xhieda tagħhom ma tidher imkien fl-atti. Dr Cutajar għall-kritika li r-rikorenti ma tellgħet lil ħadd, huwa qal li wieħed irid jifhem li għadhom imjegati tas-soċjeta'. Dr Cutajar qal li huwa verosimili li kien hemm element ta' nuqqas ta' koperazzjoni, ta' nsabbordinazzjoni, jew wieħed isejħilha li jrid. Dr Cutajar qal li ejja pero' ma ninsewx li r-rkorrenti saħansitra ġiet offruta pakkett ġdid b'paga awmentata li anki mix-xhieda tas-Sur De Bono jirrizulta li kienu se jizdiedu d-*duties* li ma kienux jiffurmaw parti mill-irwol tagħha. Huwa qal li bejn il-partijiet mhuwiex ikkontestat, illi l-irwol li daħlet fih ir-rikorrenti kien ta' *Maketing Consultant* u wkoll bniet sistema li kienet inezistenti u allura ġabet ċertu element ta' organizazzjoni, u għamlet minn kollox biex tindirizza dawn in-nuqqasijiet. Dr Cutajar qalet li r-rikorrenti marret oltre minn dak li kien mistenni minnha. Huwa qal li r-rikorrenti f'mumenti kienet l-iktar persuna mportanti għas-soċjeta' ntimata, u bdiet tingħatha xogħol li ma kienx fil-parametri tagħha. Dr Cutajar qal ukoll li fl-isfond ta' dan kollu r-rikorrenti mbagħad ġiet offruta kuntratt ulterjuri.

Kunsiderazzjonjiet

It-Tribunal biex ikun jista' jiddeċiedi jekk it-talba tar-rikorrenti li saret nhar l-10 ta' Settembru 2020, illi d-deċizjoni ta' tkeċċija meħuda mill-kumpanija tikkonstitwixxi tkeċċija inġusta *ai termini* ta' l-Artiklu 75 tal-Kapitolu 452 tal-Liġijiet ta' Malta, u

tenut kont sbatax-il fatt li ħarġu waqt dan il-proċess, ċjoe:

Li r-rikorrenti kienet taħdem bħala *Marketing Consultant* għall-bidu part time u wara fuq bazi full time;

Li r-rikorrenti ġiet tterminata b'effett mill-29 ta' Settembru 2020;

Li r-rikorrenti u s-soċjeta' kellhom relazzjoni lavorattiva tajba għall-bidu u kien hemm rispett reċiproku;

Li s-soċjeta' ntimata kienet kuntenta bix-xogħol tar-rikorrenti tant li ħasset li għandha toffrilha xoghol full time;

Li s-soċjeta' bdiet topera bi ftit nies, fosthom ir-rikorrenti u kienu f'ambjent ta' famlja, tant li d-diriġenti filfatt kienu membri tal-istess familja ;

Li kif beda jgħaddi z-zmien il-kumpanija bdiet tespandi u wkoll il-covid ġabet opprtunijtajiet għas-soċjeta' li għinu biex tkompli tikber u allura zdiedu wkoll l-impjegati;

Li fl-isfond ta' dan kollu zdied ukoll ix-xogħol li kellu jsir mir-rikorrenti minħabba z-zieda ta' xogħol u mpjegati;

Li kienu bdew negozzjati bejn ir-rikorrenti u s-soċjeta' għal zieda fil-paga li tirrifletti l-varjazzjoni ta' xogħol li ġie assenjat lir-rikorrenti;

Li r-rikorrenti kienet tagħmel xogħlha tali mod li kienet tieħu inizjattivi *oltre* minn dawk li oriġinarjament kienet tagħmel fil-bidu;

Li l-operat tas-soċjeta' maz-zmien beda jsir tali li beda jibdel il-format tiegħu, jespandi u beda wkoll jirrikjedi diversita' ikbar ta' rwoli;

Li r-rikorrenti kienet waħda mill-protagonisti li ġabu r-ristrutturar biex jilqa' u wkoll jistieden aktar diversita' fin-natura tax-xogħol li bdiet topera fih is-soċjeta';

Li ċertu tibdil u zieda fil-kwalita' u kwantita' tal-operat seħħ ukoll bl-intervent u inizjattivi tar-rikorrenti;

Li r-rikorrenti bl-għaġir tagħha stess ħolqot il-bzonn ta' aktar impenn fuqha stess għall-ġid tas-soċjeta' ntimata u attwalment għaliha wkoll billi tikkonsolida l-pozizzjoni tagħha f'dan il-mument ta' espasjoni tas-soċjeta';

Li s-soċjeta' għarfet l-importanza tar-rikorrenti f'dan kollu u wkoll beda jiġi negozzjat kuntratt ġdid tax-xogħol għar-rikorrenti li wkoll deher favorevoli u aprezzat mir-rikorrenti;

Li ma seħħx qbil minn meta ezatt kellu jiġi fis-seħħ dan il-kuntratt ta' mpjieg ġdid, is-soċjeta' tgħid li kellu jiġi fis-seħħ kif tibda sena ġdida u r-rikorrenti jidher li riedet li jigi fis-seħħ hekk kif qablu fuqu ;

Li meta ma qablux fuq meta ezatt għandu jiġi fis-seħħ il-kuntratt tax-xogħol il-ġdid, ir-rikorrenti rritaljat b'diversi modi;

Li meta beda proċess ta' dixxiplina kif kien mistenni li jsir mis-soċjeta', r-rikorrenti qatgħet ħesrem kull forma ta' rikonċiljazzjoni jew ftehim biex ir-relazzjoni lavorattiva tieħu direzzjoni.

Deċizjoni

It-Tribunal biex jiddeċiedi kif mitlub, jekk it-terminazzjoni kinitx waħdu ġusta ma qagħdx biss fuq it-terminazzjoni nnifisha, izda kellu jissindika l-avvenimenti kollha li wasslu għall-ġurnata tat-terminazzjoni. Huwa evidenti mill-provi miġjuba li r-rikorrenti kienet għal qalbha b'dan l-impjeg u għamlet minn kollox biex il-post tax-xogħol tagħha javvanza 'l quddiem. S'intendi hija setghet tagħmel dan għax sabet inkoraġġiment mis-Sur De Bono li hu u familtu jmexxu s-soċjeta' ntimata. Bl-impenn li uriet ir-rikorrenti flimkien mal-ħidma tal-kumplament tal-impjegati, s-soċjeta' bdiet tespandi kif filfatt kien mixtieq. Hija ħaġa minn ewl id-dinja li allura se jizdied ukoll ix-xogħol u l-piz għal min qed jipproponieh u jinkwadra dan l-avvanz madwar il-ħiliet u l-attivita' tiegħu stess.

It-Tribunal jinnota li hawnhekk għandna sitwazzjoni fejn ir-rikorrenti stess u b'interess biex is-soċjeta' ntimata tavvanza u tikber, ħadet mizuri u irsistiet biex jiġu mplimentati aktar strutturi biex propju jikber l-operat.

Hija stess kienet qed tirsisti biex jizdidilha x-xogħol u r-responsabbilita', bħal ma jidher li bdiet tizdied ta' oħrajn. Wasal għalhekk il-waqt fejn ovvjamnet impjegat jippretendi aktar zieda u kumpens li jkopri z-zieda fix-xogħol jew jirrifletti dmirijiet diversi. It-Tribunal jinnota li r-rikorrenti tat għazla lil min iħaddimha: jew jitnaqqsulha d-dmirijiet, jew tingħata paga li tirrifletti din il-varjeta' ġdida ta' dmirijiet. It-Tribunal hawn irid jgħid li jifhem li jista' jkun il-kaz li d-doveri jistgħu jinbidlu u/jew jiddiversifikaw li mhux bilfors jiziedu fil-kwantita', izda n-natura tagħhom tkun tirrikjedi aktar responsabbilita' li jkun ukoll xieraq li tkun ikkumpensata b'aktar ħlas u benefiċċji oħra.

Is-soċjeta' għarfet dan kollu tant li beda u kien kwazi ġie fi tmiemu n-negozjar ta' kuntratt tax-xogħol ġdid. Li ma qablux fuqu r-rikorrenti u s-soċjeta' kien minn meta kellu jiġi applikat.

Hawnhekk bdew sensiela ta' azzjonijiet ta' rezistenza minn naħa tar-rikorrenti biex twassal il-messaġġ lil min jimpjegaha, anzi saħansitra qaltu b'mod dirett li riedet il-pakkett ġdid iminenti. S-Sur De Bono f'isem is-soċjeta' spjegalha li z-zieda mhux lilha biss kien se jtiha għax kellu l-imjegati l-oħra, izda kien se jagħtihielhom kif taqleb is-sena. La tterminazzjoni seħħet fi tmiem Settembru, allura t-Tribunal qed jifhem li kienet se tingħata madwar tliet xhur wara.

Fid-Deċizjoni *Brewster vs Burke and Ministry for Labour (1985)* l-Qorti Suprema tal-Irlanda, stabbilixxiet l-fatt li inċident imqar wieħed ta' insabbordinazzjoni għandu jitqies bħala *gross misconduct* u kull terminazzjoni minħabba f'hekk tkun ġustifikata. Il-Qorti qalet ukoll li mpjegat ikun qed jirrinunzja l-impjeg jekk b'intenzjoni jirrifjuta li jobdi ordni leġittima minn min iħaddmu. Astra Emir fir-riflessjonijiet tagħha fil-ktieb '*Selwyn's Law of Emplyment'*[1], issemmi l-kaz *Clarkson vs Brown, Muff & Co Ltd (1974)* fejn fih ġie kkonsolidat il-fatt li insabbordinazzjoni hija meqjusa bħala *gross misconduct*.

F'dan l-isfond it-Tribunal iqis l-għagir tar-rikorrenti bħala kaz ċar ta' insabbordinazzjoni u allura jikkonsidra l-istess għaġir bħala *gross misconduct*. Imma t-Tribunal ma jieqafx fuq din l-osservazzjoni biss. Kif spjegat aktar 'il fuq, ir-rikorrenti hi stess, u tajjeb li wieħed jgħid b'mod ammirevoli, investiet ħafna enerġija b'diversi modi biex is-soċjeta' tespandi, biex il-post tax-xogħol tagħha stess jespandi u l-irwol tagħha tinħass dejjem aktar neċessarja u prinċipali. Ir-rikorrenti sabet għalqa fertili għax min iħaddimha taha kull inkoraġġiment u fiduċja biex tagħmel dan. Imma l-anqas ma wieħed għandu japprofitta ruħu mis-sitwazzjoni li hu stess ikun ħoloq. Tajjeb kemm hu tajjeb l-għan, jekk jibda b'mod ġenwin, ma jista' qatt jiġi ġustifikat jekk mbagħad jibda jitgħawweġ dan l-għan. It-Tribunal ma jistax ma jinnutax li wara li r-rikorrenti stabbilixxiet il-pozizzjoni tagħha bħala waħda mill-kolonni biex fuqha jistrieħ l-operat tas-soċjeta', għarfet kif għandha ssarrafha għal gwadann personali. Sa hawn hekk ma hawn xejn ħazin, anzi wieħed jammira dan il-vjaġġ. Li ma jistax jaqbel miegħu dan it-Tribunal huwa l-mod kif għaġixxiet r-rikorrenti meta nsiet kompletament li minkejja li kien hemm fiduċja fiha minn naħa tas-soċjeta', ir-relazzjoni xorta kienet waħda lavorattiva ta' ħaddiem u min iħaddmu. Hemm ċerti linji li jkun hemm kemm ikun hemm rispett m'għadhomx jinqabzu, speċjalement meta min iħaddimha beda jurha li xorta hu għadu fit-tmun u r-rikorrenti kellha tirrispetta ċertu deċizjonijiet li kellhom jittieħdu għall-ġid tas-soċjeta' ntimata kollha. S-sur De Bono nnegozja kuntratt li anke għar-rikorrenti kien favorevoli izda ma setax jinjora lill-ħaddiema l-oħra kollha bir-riskju li jinqala' dizgwid u theddid serju għall-post tax-xogħol kollu kieku qabad u ta z-zieda lil imjegata waħda. Irrinfaċċjata b'dan kollu, s-soċjeta' meta intqal lilha mir-rikorrenti li qegħda fuq strajk u qed tirrifjuta li tikkopera u taqdi ċerti dmirijiet nehdiet il-proċess ta' dixxiplina. Ir-rikorrenti kienet għadha fi stadju ta' diskussjoni biċ-ċans li ttiha tweġiba ta' *charge letter*. Ir-rikorrenti hekk għamlet izda r-risposta li bagħtet ir-rikorrenti, kieku kellha tiġi aċċettata bħala ġusta minn dan it-Tribunal, ikun qegħed iwaqqa' l-Liġi tax-Xogħol innifisha għar-redikolu. Meta wieħed jirrikorri għal *Constructive Dismissal* ikun qed jagħmel dan meta jkun tal-

[1] Emir A : '*Selwyn's Law of Employment'* 19-il ed pġ 363.

fehma li ma fadallu l-ebda triq oħra minkejja li ma jkunx ġie tterminat. Ikun jemmen li wasal fi stat li assolutament ma jkunx jista' jkompli jaħdem minħabba ċerti ċirkostanzi.

Li wieħed juza din l-għodda vitali biex jhedded lil min iħaddmu, anzi kif ġara fil-kaz odjern, jisfida lil min iħaddmu biex ikeċċih, u jekk ma jkeċċihx se jirrikorri għall-*constructive dismissal*, ħalli jkun jista' jiftaħ kaz quddiem it-Tribunal Industrijali, ukoll il-fatt li wieħed mhux talli jaħsibha imma wkoll inizzilha bil-miktub, tkompli tikkonferma n-natura ta' sfida u insabbordinazzjoni tar-rikorrenti. It-Tribunal jemmen li f'dan il-kaz odjern is-soċjeta' meta għarrfet li għandha titterminaha, mhux biss kienet qed tagħmel dak li kien ġustament mistenni minnha, izda wkoll issalvagwardjat l-integrita' ta' kif għandha tkun ir-relazzjoni bejn min iħaddem u l-ħaddiem. Jekk ir-relazzjoni ta' bejniethom tizzarma jikrolla kull sens ta' ordni u rispett li minnu nnifsu jsostni ambjent san fuq il-post tax-xogħol li tant hu meħtieġ għas-serħan tal-moħħ tal-impjegati kollha.

Ghaldaqstant dan it-Tribunal qed jaqta' u jiddeċiedi li t-terminazzjoni tar-rikorrenti hija waħda ġusta u skond il-liġi.

B'hekk tintemm din il-kwistjoni tax-xogħol.

(Iffirmat)
Doreen Parnis
Chairperson

Vera Kopja

Miguel Aquilina
Ghas-Segretarju